

بررسی تاثیر روش تدریس سخنرانی و بحث گروهی بر میزان یادگیری دانش آموزان

امیرحسین مهدی مقدم:

دانشجوی کارشناسی رشته آموزش ابتدایی دانشگاه فرهنگیان

سید محسن موسوی نیا:

کارشناسی ارشد آب و هواشناسی

چکیده

مقاله حاضر از نوع مروری- کتابخانه ای است که با توجه به نظرات اندیشمندان و صاحب نظران این حوزه گردآوری و نگاشته شده است. هدف از به تحریر در آوردن این مقاله آگاهی مربیان تعلیم و تربیت با روش تدریس بحث گروهی و سخنرانی و به کارگیری این روش ها در کنار روش های دیگر تدریس برای دستیابی به یادگیری بهتر و پایدار تر است که در آن دانش آموزان از یادگیری خود لذت برده و با انگیزه بیشتر یادگیری را دنبال کنند. نتیجه این مقاله نشان می دهد که روش تدریس بحث گروهی و سخنرانی باعث فعالیت بیشتر دانش آموزان گشته و دانش آموزان مصمم تر از قبل به یادگیری پرداخته و در نتیجه این دو روش تدریس باعث یادگیری بهتر و بیشتر دانش آموزان می گردد.

کلمات کلیدی: یادگیری، روش های تدریس، روش سخنرانی، روش بحث گروهی، دانش آموزان.

یکی از عوامل مهمی که می تواند میزان موفقیت و عملکرد تحصیلی دانش آموزان را تحت تأثیر قرار دهد، روشهای تدریسی می باشند که معلمان استفاده می کنند. تدریس از مهمترین عوامل در فعالیت های آموزشی است. براین اساس یکی از بزرگترین اهداف نظام های آموزش و پرورش امروزی، توسعه و تغییر روشهای تدریس فراگیران است، تا شرایطی را فراهم کنند که فراگیران از طریق روش های پژوهش، به جای انتقال مستقیم معلومات، به شیوه ساختارمند اطلاعات و دانش دست یابند.

در برنامه های آموزشی، دو الگوی کلی تدریس، نمود یافته است: الگوی استاد محور که در آن با هدف شکل دادن رفتار بر اساس یک الگوی از پیش تعیین شده استاد نقطه اتکای فراگیر است. در این الگو فراگیران مطالب را می آموزند و زود هم فراموش می کنند. الگوی دیگر که به فراگیر، نیازها و توانایی های او توجه خاصی دارد دانشجو محور نامیده می شود. با وجود مرسوم بودن روش سخنرانی در اکثر دانشگاه های کشور حدود ۸۰ درصد آموزش های ارائه شده توسط این روش در عرض ۸ هفته فراموش می شود. یادگیری به روش سخنرانی برای همه در برهه ای از زمان اجتناب ناپذیر است زیرا وسیله مناسبی برای ارائه اطلاعات پایه و انتقال علوم تجربی و حتی در برخی شرایط، مناسب ترین روش تدریس است اما در این روش به دانشجویان یا دانش آموزان فرصت تفکر، که امری ضروری در یادگیری است، داده نمی شود. بنابراین، در دهه های اخیر لزوم تجدید نظر در روش های سنتی تدریس و استفاده از روش های نوین و فعال یادگیری و دانشجو محور از سوی سیستم های آموزشی، متداول شده است.

در اجرای مطلوب روش بحث گروهی، رعایت مراحل زیر لازم و ضروری است:

الف) آمادگی و برنامه ریزی: شامل انتخاب موضوع، فراهم کردن زمینه های مشترک، تعیین نحوه ی آرایش شبکه های ارتباطی و انتخاب افراد و تعیین نقش آنان می باشد.

ب) اجرای روش بحث گروهی: الف) فراهم کردن امکانات ب) شرکت در بحث ج) کنترل و هدایت بحث د) با این روش، همکاری گروهی و احساس دوستی در بین اعضا تقویت می شود و افراد می توانند در عقاید و تجربیات یکدیگر سهیم شوند. ه) این روش امکانات زیادی را لازم ندارد. اما باید معلم مهارت های زیادی داشته باشد. همچنین برای کلاس های پرجمعیت و مقطع ابتدایی مناسب نیست.

تعریف یادگیری

یادگیری پایه و اساس آموزش و پرورش و یکی از مهمترین زمینه ها در روانشناسی امروز و درعین حال یکی از مشکل ترین مفاهیم برای تعریف کردن است. کسب دانش و اطلاعات، عادت های گوناگون، مهارت های متنوع و راه های گوناگون حل کردن مسائل صورت های گوناگون تعریف یادگیری اند. هدف آموزش، آسان

کردن یادگیری است. یادگیری را می توان به راه های گوناگون تعریف کرد. کسب اطلاعات و اندیشه های تازه، عادت های مختلف، مهارت های متنوع و راه های گوناگون حل کردن مسائل. (سیف، ۱۳۸۶).

مفهوم یادگیری را می توان به صورت های مختلف تعریف کرد :

هرگنهان و آلسون گفته اند: «یادگیری یکی از مهم ترین زمینه ها در روانشناسی امروز و در عین حال یکی از مشکل ترین مفاهیم برای تعریف کردن است». «مردم عادی و بسیاری از معلمان، یادگیری را عبارت از کسب اطلاعات یا معلومات و مهارت ها می دانند». «نظریه پردازان یادگیری معتقدند، یادگیری چیزی است که در نتیجه تجارب معین صورت می پذیرد و بیش از ایجاد تغییر در رفتار رخ می دهد». «دیوید کلب، یادگیری را به عنوان فرایندی که به وسیله آن دانش از راه تغییر شکل تجربه ایجاد می شود، تعریف کرده است».

یادگیری را می توان به عنوان فراگیری رفتارها و اعمال مفید و پسندیده، و حتی به عنوان کسب رفتارها و اعمال مضر و ناپسند تعریف کرد. بنا بر تعریف کمبل در ۱۹۶۱ یادگیری به فرایند ایجاد تغییر نسبتاً پایدار در توان رفتاری که حاصل تجربه است گفته می شود و نمی توان آن را به حالت های موقتی بدن مانند آنچه در بیماری، خستگی، یا مصرف دارو پدید می آید نسبت داد. از دیدگاه گشتالتی یادگیری عبارت است از بینش حاصل از درک موقعیت یادگیری به عنوان کل یکپارچه و آن هم از طریق کشف روابط میان اجزای تشکیل دهنده موقعیت یادگیری حاصل می شود. بنابر این، عنصر اصلی یادگیری در روانشناسی گشتالت رسیدن به بینش است. همچنین از نظر گشتالت، یادگیری عبارت است از کسب بینش های جدید یا تغییر در بینش های گذشته است. که یادگیری را تنظیم مجدد مفاهیم و تجربه هایی می دانند که به بینش منجر می شود.

نظریه های رفتاری عموماً یادگیری را تغییر در رفتار آشکار می دانند. در مقابل، برای نظریه پردازان شناختی یادگیری کسب و باز سازی ساختارهای شناختی است که از طریق آن اطلاعات پردازش و در حافظه ذخیره می شوند. یادگیری از نظر رفتار گرایانی مانند پاولف، واتسون، ثرندایک و اسکینر عبارت است از ایجاد و تقویت رابطه و پیوند بین محرک (S) و پاسخ (R) در سیستم عصبی انسان می دانند. در عین حال رفتار گرایان یادگیری را به تغییراتی اطلاق شده می کنند که بر اثر تجربه به دست می آید. به طوری که، به نظر تراوس، یادگیری زمانی رخ می دهد که در نتیجه شرایط محیطی، تغییرات نسبتاً پایداری در پاسخ به وجود آید. بر این اساس فرایند یادگیری را نمی توان به طور مستقیم مطالعه کرد، بلکه ماهیت یادگیری را تنها از تغییرات رفتاری می توان استنباط کرد. (هاشمی، ۱۳۹۶)

تعریف تدریس

از نظر دکتر شعبانی تدریس عبارت است از «تعامل یا رفتار متقابل معلم یا شاگرد، بر اساس طرحی منظم و هدف دار معلم، برای ایجاد تغییر در رفتار شاگرد». (شعبانی، ۱۳۷۱).

«اصطلاح تدریس، اگر چه در متون علوم تربیتی مفهومی آشنا به نظر می رسد، اکثر معلمان و مجریان برنامه های درسی با معنی و ماهیت درست آن آشنایی دارند. برداشت های مختلف معلمان از مفهوم تدریس می تواند در نگرش آنان نسبت به دانش آموزان و نحوه ی کار کردن با آنها تأثیر مثبت یا منفی بر جای گذارد. برداشت چند گانه از مفهوم تدریس می تواند دلایل مختلفی داشته باشد، از مهم ترین آنها ضعف دانش پایه و اختلاف در ترجمه و برداشت نادرست معلمان از دیدگاه های مختلف تربیتی است. گاهی آشفتگی و اغتشاش در درک مفاهیم تربیتی به حدی است که بسیاری از کارشناسان، معلمان و دانشجویان این رشته مفاهیمی چون پرورش، آموزش، تدریس و حرفه آموزی را یکی تصور می کنند و به جای هم به کار می برند. این مفاهیم اگر چه ممکن است در برخی جهات وجوه مشترک و در هم تنیده داشته باشند، اصولاً مفاهیم مستقلی هستند و معنای خاص خود را دارند. پرورش یا تربیت «جریانی است منظم و مستمر که هدف آن هدایت رشد جسمانی، شناختی، اخلاقی و اجتماعی یا به طور کلی رشد همه جانبه شخصیت دانش آموزان در جهت کسب و درک معارف بشری و هنجارهای مورد پذیرش جامعه و نیز کمک به شکوفا شدن استعداد آنان است». بر اساس چنین تعریفی پرورش یک نظام است، نظامی که کار کرد اساسی اش شکوفا کردن استعداد و تربیت شهروندانی است که هنجارهای مورد پذیرش جامعه را کسب کنند و متعهد به ارزش های آن باشند. حتی بسیاری از صاحب نظران تربیتی کارکردی فراتر از کار کرد ذکر شده برای پرورش قائلند و معتقدند که القای ارزش ها و سنت ها و اخلاقیات پذیرفته شده جامعه به افراد یکی از قدیمی ترین دیدگاه پرورشی است، به جای چنین کارکردی، نظام تربیتی باید رشد مهارت های شناختی از قبیل تفکر انتقادی، تحلیل ارزشها و مهارت های گروهی را در کانون کارکردهای خود قرار دهد تا زمینه ی مردم سالاری در جامعه فراهم شود. گروهی دیگر نیز بر این باورند که نظام تربیتی باید عامل تغییر و تحول اجتماعی باشد. تحلیل مفاهیم و کارکردهای ذکر شده نشان می دهد که به هیچ وجه نمی توان مفهوم «پرورش» را با مفاهیمی چون آموزش، تدریس و یا حرفه آموزی یکی دانست. پرورش مفهومی کلی است که می تواند سایر مفاهیم را در درون خود جای دهد. مفهوم آموزش بر خلاف پرورش یک نظام نیست، بلکه آموزش فعالیت است هدف دار و از پیش طراحی شده، که هدفش فراهم کردن فرصت ها و موقعیت هایی است امر یادگیری را در درون یک نظام پرورشی تسهیل کند و سرعت بخشد. بنابراین آموزش وسیله ای است برای پرورش، نه خود پرورش. آموزش یک فعالیت مشخص و دقیق طراحی شده است؛ پس هدف های آن دقیق تر و مشخص تر و زودرس تر از هدف های پرورشی است. آموزش ممکن است با حضور معلم و یا بدون حضور معلم از طریق فیلم، رادیو، تلویزیون و سایر رسانه ها صورت گیرد. مفهوم تدریس به آن قسمت از فعالیت های آموزشی که با حضور معلم در کلاس درس اتفاق می افتد اطلاق می شود. تدریس بخشی از آموزش است و همچون آموزش یک سلسله فعالیت های منظم، هدف دار و از پیش تعیین شده را در بر می گیرد و هدفش ایجاد شرایط مطلوب یادگیری از سوی معلم است. به آن قسمت از فعالیت های آموزشی که به وسیله ی رسانه ها و بدون حضور و تعامل معلم با دانش آموزان صورت می گیرد به هیچ وجه تدریس گفته نمی شود. بنابراین آموزش معنایی عام تر از تدریس دارد. به عبارت دیگر می توان گفت هر تدریسی آموزش است، ولی هر آموزشی ممکن است تدریس

نباشد. همچنین روش تدریس از نظر مفهومی با «واسطه آموزشی» (وسیله ای برای در معرض قرار دادن یک منبع اطلاعات در مقابل دانش آموزان، مانند کتاب درسی، تلویزیون، رایانه و یا معلم و دانش آموزان دیگر) تفاوت می دارد. در واقع ممکن است از چند روش تدریس مختلف در یک واسطه آموزشی استفاده شود (مانند استفاده از آموزش برنامه ای، سخنرانی، و یا نمایش عملی در تلویزیون)، و یا از یک روش تدریس خاص در چند واسطه آموزشی مختلف استفاده شود (مانند استفاده از آموزش برنامه ای در کتاب درسی و یا تلویزیون). لذا روش تدریس، مجموعه فعالیت‌ها و مراحل تجربی است که برای نیل به هدفی معین انجام می شود و بهترین روش روشی است که با صرف کمترین مدت و با توجه به امکانات موجود، بیشترین بهره و نتیجه را عاید گرداند. تدریس را سازمان دهی یادگیری دانش آموزان تعریف کرده و روش تدریس مجموعه فعالیت‌هایی است که با توجه به شرایط و امکانات موجود صورت می گیرد تا مساعدترین زمینه را برای پرورش و آموزش موثر و مطلوب فراهم سازد. «تدریس عبارت است از تعامل یا رفتار متقابل معلم و شاگرد، بر اساس طراحی منظم و هدف دار معلم، برای ایجاد تغییر در رفتار شاگرد. تدریس مفاهیم مختلف مانند نگرشها، گرایش‌ها، باورها، عادت‌ها و شیوه‌های رفتار و به طور کلی انواع تغییراتی را که می خواهیم در شاگردان ایجاد کنیم، در بر می گیرد» (میرزا محمدی، ۱۳۸۳).

روش تدریس به شیوه سخنرانی

از مراحل مهم طراحی آموزشی انتخاب روش تدریس است معلم بعد از انتخاب محتوا و قبل از تعیین وسیله، باید خط و مشی و روش مناسب تدریس خود را انتخاب کند. به مجموعه تدابیر منظمی که برای رسیدن به هدف، با توجه به شرایط و امکانات اتخاذ می شود روش تدریس می گویند. از روش‌هایی که سابقه طولانی در نظام‌های آموزشی دارد، تدریس به شیوه سخنرانی است. سخنرانی معمولترین روش آموزشی است که همه فراگیران با وجود تفاوت‌های فردی در شرایط یکسان تحت آموزش قرار می دهد. در آن از بیان شفاهی برای توضیح و تفهیم مطالب استفاده می شود. پایه و اساس این گونه آموزش، ارائه اطلاعات یک سویه از طرف استاد به فراگیران است، در این روش نوعی انتقال یادگیری و رابطه ذهنی بین معلم و شاگرد ایجاد می شود. در واقع ارائه مفاهیم، اصول و حقایق به طور شفاهی از طرف معلم و یادگیری آنها از طریق گوش کردن و یادداشت برداشتن از طرف شاگرد، اساس کار این روش را تشکیل می دهد. از خصوصیات این روش، فعال و متکلم وحده بودن استاد و پذیرنده و غیر فعال بودن شاگرد است، معلم وظیفه اصلی را بر عهده دارد و فراگیران برای یادگیری باید از او اطاعت کنند. (گل افروز شهری و خاقانی زاده، ۱۳۸۸).

مزایا و محدودیت های روش سخنرانی

مانند دیگر روش های تدریس، روش سخنرانی نیز دارای معایب و محاسنی است، استفاده از روش سخنرانی می تواند مزایای زیر را به همراه داشته باشد:

۱- برنامه ریزی نمودن روش سخنرانی آسان و هزینه آن نسبت به سایر روش ها اندک است.

۲- می توان فراگیران را دور هم جمع نمود و روی یک موضوع متمرکز شد.

۳- می توان مقدار زیادی از مواد و مطالب آموزشی را در مدت کوتاهی ارائه نمود.

۴- می توان به آسانی برنامه زمان بندی شده یا زمان سر شده روی موضوعات را کنترل کرد.

۵- یک روش آشنا برای فراگیران است و با آن راحت خواهند بود.

۶- می توان این روش را برای گروه های بزرگ تا جایی که سخنران دیده و صدایش شنیده شود، استفاده کرد.

۷- می توان از این روش هنگامی که امکانات فیزیکی محدود است، استفاده نمود.

محدودیت های روش سخنرانی عبارتند از:

۱- فراگیران اغلب غیر فعال هستند.

۲- اجرای سخنرانی اثر بخش مشکل است.

۳- اگر از سخنرانی به مدت خیلی طولانی بدون مشارکت فراگیران استفاده شود آموزش خسته کننده و کسالت آور می شود.

۴- سخنرانی برای آموختن موضوعات عملی از قبیل کسب مهارت ها مناسب نیست.

۵- هنگام ارائه سخنرانی، مشکل است قضاوت نمود که فراگیران در حال آموختن و یادگیری هستند یا نه.

۶- بیشترین فراگیری و به خاطر سپاری فراگیران زمانی است که به طور فعال در فرایند آموختن درگیر هستند.

۷- به مهارت های کلامی کافی نیاز دارد.

۸- ارتباط یک طرفه است. (گل افروز شهری و خاقانی زاده، ۱۳۸۸).

روش تدریس بحث گروهی

روش بحث گروهی، گفت گویی است سنجیده و منظم درباره موضوعی خاص که مورد علاقه مشترک شرکت کنندگان در بحث است. در این روش، شاگردان فعالانه در فعالیت های آموزشی، شرکت می کنند و مسئولیت یادگیری را به عهده می گیرند. آنها در ضمن مباحثه، از اندیشه و نگرش های خود با ذکر دلایل متکی بر حقایق، مفاهیم و اصول علمی دفاع می کنند. روش بحث گروهی برای کلاس هایی قابل اجراست که جمعیتی بین ۶ تا ۲۰ نفر داشته باشند و در صورت بالا بودن جمعیت کلاس باید آنها را به گروه های کوچک تر تقسیم نمود. این روش به معلمین تیز هوش نیاز دارد که در صورت لزوم مواقعی که بحث به بیراهه کشیده می شود، توانایی کنترل و هدایت آن را داشته باشد. (شعبانی، ۱۳۹۰).

بحث گروهی یک روش تعاملی است که تبادل افکار را امکان پذیر ساخته و از بهترین شیوه های یافتن پاسخ پرسش ها و گفت و گو با یکدیگر است. در بحث گروهی افکار جدید مورد ارزیابی و آزمون قرار می گیرند و به پیدایش افکار جدید و کاوش مفاهیم نو می انجامد و به فراغ اندیشی نسبت به نگرش ها و ارزش ها کمک می کند. شرکت کنندگان باید تفاوت میان واقعیت و عقیده را تشخیص و مهارت گوش فرا دادن و تحلیل کردن آنچه رو می شنوند تحلیل کنند. بحث گروهی به ایجاد همبستگی و اعتماد می انجامد و در این بین تفاوت نظر، تفاوت نژاد، تفاوت جنسیت و مشارکت، باید مورد ارج گذاری قرار گیرد. هر نوع کار گروهی به پرورش مهارت های برقراری ارتباط میان فردی، می انجامد. بحث گروهی به مطلع شدن افراد و سهیم کردن آنان در اطلاعات و تامل درباره افکار دیگران قبل از دستیابی به توافق جمعی درباره یک موضوع کمک می کند. (شعبانی، ۱۳۸۶).

تدریس به روش مباحثه

یکی از روش های آموزشی دانشجو محور است. با استفاده از شیوه مباحثه، فراگیران در فعالیت های آموزشی فعالانه شرکت می کنند و مسئولیت یادگیری را به عهده می گیرند و به آنان فرصت داده می شود تا نظرات و عقاید و تجربیات خود را با دیگران در میان بگذارند. با این وجود تعداد معدودی معلمان و اساتید با چگونگی این روش آشنا هستند و از آن استفاده می کنند. اغلب اعضای آموزشی در مقابل تغییر در نحوه آموزش مقاومت می کنند.

شرایط اساسی جهت اجرای موثر بحث گروهی

۱. جوی در گروه حاکم باشد که مشوق شرکت فعالانه همه اعضا در بحث شود، نظرات فراگیران بدون بازجویی و ایراد گیری و قضاوت مورد توجه قرار گیرد، شخصیت افراد زیر سوال نرفته و تحقیر نشود.

۲. سوالات به همه گروه ارایه شود.

۳. به افرادی که پاسخ آن ها از طرف گروه رد شده است، فرصت جواب گویی داده شود.

۴. فراگیران شرکت کننده در بحث گروهی، باید اطلاعات مناسبی در مورد موضوع داشته باشند.

۵. فراگیران شرکت کننده در بحث گروهی نظرات خود را بدون ترس از تصحیح شدن از جانب آموزشگر یا سایر اعضای گروه ارائه دهند.

۶. آموزشگر نقش های خود را به خوبی ایفا نماید. (کشاوری محمدی و حسینی، ۱۳۸۲).

دروس و موضوع های متناسب با روش بحث گروهی

در این روش، شاگردان بیش از استفاده از کتاب یا معلم، خود موظف به یافتن نتایج، اصول و راه حل ها هستند و این در صورتی امکان پذیر است که شاگردان به موضوع علاقمند باشند. دروس و موضوع هایی چون ریاضیات، علوم طبیعی، مهندسی و ..... برای بحث گروهی کارایی ندارند و در عوض علوم اجتماعی، تاریخ، اقتصاد، فلسفه، علوم سیاسی، روان شناسی و جامعه شناسی با این روش قابلیت تدریس دارند. (شعبانی، ۱۳۸۶).

در این جا این سوال مطرح می شود که چه موقع و چه موضوع هایی را می توان با روش بحث گروهی تدریس کرد؟

۱- موقعی که فراگیران درباره موضوع اطلاعات لازم را داشته باشند یا بتوانند کسب کنند.

۲- موضوع هایی که بتوان درباره آن نظرات مختلف و متفاوت ارائه داد.

۳- موضوع مورد علاقه مشترک شرکت کنندگان در بحث باشد.

محاسن و معایب بحث گروهی:

• سهیم شدن در عقاید و تجربیات و دانش یکدیگر

• تقویت حس همکاری و احساس دوستی و ارزیابی افراد از خود

• تقویت اعتماد به نفس و پرورش روحیه انتقادی

• تقویت قدرت مدیریت و رهبری فراگیران

• تقویت قوه استدلال و اندیشه و نظم بخشی به افکار

• کاهش هراس افراد کم رو و خجالتی

• ایجاد امکان برای مدرس که با دید عمیق تری به فراگیران بنگرد و بتواند آموزش را بر اساس احتیاجات فراگیران برنامه ریزی نماید.

• امکان بررسی جمعی موضوع خاص از تمام ابعاد، و ارائه راه کارهای جمعی برای آن و آشنایی با روش کسب اطلاعات و حل مسئله و ملاحظه مستقیم میزان یادگیری فراگیران. (حجازی، ۱۳۸۵).

محدودیت های روش بحث گروهی:

• کلاس های پرجمعیت، اجرای آن دشوار است.

• برای فراگیران خردسال و یا با معلومات کم نسبت به موضوع، چندان مناسب نیست.

• برای تمامی موضوعات آموزشی، نمی توان از این روش استفاده کرد.

• وقت زیادی از زمان آموزشی را اشغال می کند.

• فراگیرانی که کمتر در بحث شرکت می کنند یادگیری کمتری دارند. (حجازی، ۱۳۸۵).

نتیجه

سخنرانی روش تدریس سنتی است که هیچ فرصتی را برای مشارکت مخاطب در ارائه انتقاد فراهم نمی آورد. در مقابل، بحث گروهی کوچک است که به سادگی سازمان دهی شده است و به بحث در مورد یک موضوع مورد علاقه می پردازد. بحث در گروه های کوچک می تواند با هدف فکری، عاطفی و اجتماعی به خدمت گرفته شود. بر اساس نظریه های جدید یادگیری، یادگیری واقعی زمانی به وقوع می پیوندد که فراگیر نقش اصلی در فرآیند یادگیری داشته باشد. چنین یادگیری متضمن استفاده از روش های تدریس مناسبی است که باعث شود دانشجویان با علاقه در فعالیت های یادگیری درگیر شده و تجارب یادگیری مفیدی را کسب نمایند. روش سخنرانی از روش های رایج و سنتی در آموزش است. اما در این روش فرصت تفکر به دانش آموز که امری ضروری در یادگیری است داده نمی شود. برخی از تحقیقات نیز نشان داده است حدود ۸۰ درصد آموزش ها و اطلاعات ارائه شده توسط روش سخنرانی که در اکثر دانشگاه ها نیز استفاده می شود، در عرض ۸ هفته فراموش می شود. با توجه به این موارد، تجدید نظر در روش های سنتی تدریس و استفاده از سبک های نوین، یادگیری فعال و دانشجو محور از سوی سیستم های آموزشی ضروری به نظر می رسد. در این راستا تدریس به شیوه بحث گروهی یکی از روش های آموزشی دانشجو محور است که با استفاده از شیوه مباحثه، فراگیران در فعالیت های آموزشی فعالانه شرکت نموده و به آنان فرصت داده می شود تا نظرات و تجربیات خود را با دیگران در میان بگذارند. به طور کلی روش گفتگو و مباحثه، به مهارت های فکر کردن، درک کردن، یاد گرفتن و به خاطر آوردن کمک نموده و همه افراد علاقه مندانه از این شیوه بهره می برند. در هر حال این شیوه تدریس ضمن اثر بخشی بهتر، وظیفه ای چالشی و مشکل تر برای مدرس محسوب می شود، زیرا برای مدرس ارائه یک بحث دارای پیچ و خم، به صورت مبهم و بی چالش و بدون بحث جنبی، به مراتب بی دردسر تر و آسان تر از بحثی منسجم همراه با تفکر، تعمق و سؤال کردن فراگیران است. کاکس و همکاران نیز ضمن

تاکید بر بهره‌گیری از بحث گروهی برای شناخت مسایل ویژه و پیچیده برای گروه مخاطبان، آن را برای ارزش‌یابی آموخته‌های قبلی و شناخت ترجیحات افراد در درون یک گروه و نیز کشف تفاوت‌های فردی مخاطبان در ادراکات خود مفید می‌دانند.

منابع

حجازی، شیرین (۱۳۸۵). طراحی آموزشی در تدریس. تهران: نشر و تبلیغ بشری.

سیف، علی اکبر (۱۳۸۵). روانشناسی پرورشی. تهران: انتشارات آگاه.

شعبانی، حسن (۱۳۸۶). مهارت‌های آموزشی. جلد دوم. تهران: انتشارات سمت.

شعبانی، حسن (۱۳۹۰). مهارت‌های آموزشی و پرورشی (روشها و فنون تدریس). تهران: انتشارات سمت.

کشاوری محمدی، نسترن و حسینی، سید قدیر (۱۳۸۲). آموزش بهداشت و تکنولوژی آموزشی. موسسه فرهنگی هنری دیباگران تهران.

گل افروز شهری، هادی و خاقانی زاده، مرتضی (۱۳۸۸). آشنایی با روش تدریس سخنرانی. دوره ۲، شماره ۴، صص ۱۶۱-۱۶۶.

میرزا محمدی، محمد حسن (۱۳۸۳). کتاب ارشد. تهران: انتشارات پوران پژوهش.

هاشمی، جعفر (۱۳۹۶). نظریه‌های یادگیری.

<http://jafarhashemlou.blogfa.com/tag/تعریف-یادگیری>